

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Odgovorni vrednik *Dr. Janez Bleiweis.*

Tečaj X.

V sredo 1. decembra (ranozimna) 1852.

List 96.

Hebrejske melodije.

Po angleškem L. Byron-a, poslovenil Jeriša.

XXI.

Ujeti pevec.

Pri Bablja vodah smo sedeli jokaje
I mislili tužnoga dné,
Ko uplenil sovražnik u hrumi vojská je
Si Salema terge lepé,
I ve, tužne hčerke njegove! plakaje
Ste v svet razpojene bilé!

Ko gledamo vale, ki radostne sile
Svobodno pod nami veršé,
Potirjajo pev; al té vzmage udobile
Ne bodo tujinca željé:
Usahni prej desna mi, vragu ko mile
Iz harfe izmika glasé!

Na verbi, o Salem! zdaj harfa počiva,
Veršati bi imela prostó;
Vsaj hip, ko zašla ti je slava bleščíva,
V spomin mi je pustil le njo:
Nikdar nje glasov mja rokà ne sdružíva
Naj z rečjo pleniteljevo!

Nova znajdba.

(Zoper ovčjo bolezin na parkljih). Časnik „Austria“ imenovan naznani, da so na Angleškem prav preprost pa gotov pomoček za ovce zoper bolezin na parkljih znajdli, ki se je že večkrat poterdil, in je celò patentiran. Obstojí pa ta pomoček iz šolnov ali čevljev, ki so iz guteperče (Gutapercha *) narejeni, ktere bolna ovca obuje, in v ktere se neka štupa potrese, ktera pa še ni na znanje dana. Na Angleškem so že na milione teh ovčjih čevljev prodali, in tudi na Nemško bi utegnili kmalo priti, ker Pruske kmetijske družbe ravno poskušajo zdravilno moč imenovaniga pomočka. „Austria“ pravi, da se bojo tudi na Dunaji kmalo gutoperčni ovčji čevlji s štupo vred na prodaj dobili. — Kadar bomo kaj več o tem zvedili, ali imenovane čevlje s štupo dobili, bomo več o tem povedali.

Od olepšanja vasi.

(Dalje.)

Še več bi zamogli naštetí, kar storí, da je vas od zunaj gerda; ali dobro vémo, da vse ne more olikano bití, ker revšina ljudi ne pripustí, da bi celò razdertih streh, polomljenih vrat, vmazanih hiš, razdertih ograj itd. ne vidili. „Kjer ni nič, je

tudi cesar pravíco zgubil“, je star pregovor; zatò siromakam ne velja naš opomin. Mi govorímo tukaj le od tistih gospodarjev, ki niso tako revni, da bi svojiga pohíštva tudi od zunaj spodobno olepšati ne mógli, in naš namen je le ljudém po kmetih sploh očí odpreti, da bi spoznali, kakor nekteri že spoznajo, da čednost tudi od zunaj je lepa reč, ktera vsacimu človeku dopade, — da čednost vasi tudi k zdravju vasčanov pomaga, — da čednost služi tudi varnosti, večimu terpežu vozov itd., z eno besedo: da lepa vas in pa gerda vas je dvoje. Zna bití, da bo tudi kdo rekel: zdaj ni čas o tem govoriti, da bi kmet svoje pohíštvo lišpal, ker ima na vse strani plačil čez glavo. Znane so nam te težave, ali od tega tudi ne govorímo, da bi kterimu kaj čez njegovo moč svetovali; taki sveti bi bili po pravíci bób v steno. Naši sveti, kteri vam ne bojo prizadjali stroškov, pa bojo že veliko pripomogli k olepšanju vasi, so sledeči:

1. Vsak naj spravlja smetí in vso sodèrgo kakor dober gospodar na gnojniše dvoriša za polje in senožeti; gnojniše naj si napravi na dobrim prostoru, naj ga omeji in snažno derži, da se gnojnica ne razceja ne po dvorišu in ne po vasi.

2. Vsak naj pred svojo hišo pometa in blato odpravlja, da bo krog in krog njegove hiše čedno. Če stori vsak to pred svojo hišo, bo po celi vasi snažno, in z enim delam se opravi dvojni dobiček: vas je čedna, in vsak si dobriga gnoja nabíra.

3. Pred svojo hišo, če je na cesto obernjena, naj si navozi vsak čedniga peska in scer toliko, da povikša zemljo nekoliko navzdol od svoje hiše; počasi si bo višji in terde tla tako napravil, da bo voda proti sredi ceste odtekala in bo čedniši memo hiš iti.

(Konec sledi.)

Ogled kmetijstva na Angleškem.

Občne premíšljevanja

(Konec.)

4. Deržavni zbor na Angleškem je vès drugačin kakor drugod; tam se vse lepo mirno in redno obravnuje; o praznih rečéh ni prepíra; nobeden ne sili svojih svetov, ako niso potrebni in vgodni; nihče ne tiši na oder, da bi se kazal govorúna; pravi možaki sedijo v zboru. Pa zakaj je na Angleškem tako? Menda za to, ker Anglež je že po svoji natori človek bolj mirne kervi; potem ker so Angleži že od mladih nog vajeni očitniga govorjenja in spodobniga obnašanja v zboru, in tretjič tudi zato, ker poslanci nobeniga plačila ne dobivajo; kdor sedí v zboru, je tedaj pravi domoljub, ki se vde-

*) Od gute perče so »Novice« govorile v listih 14. in 15.